

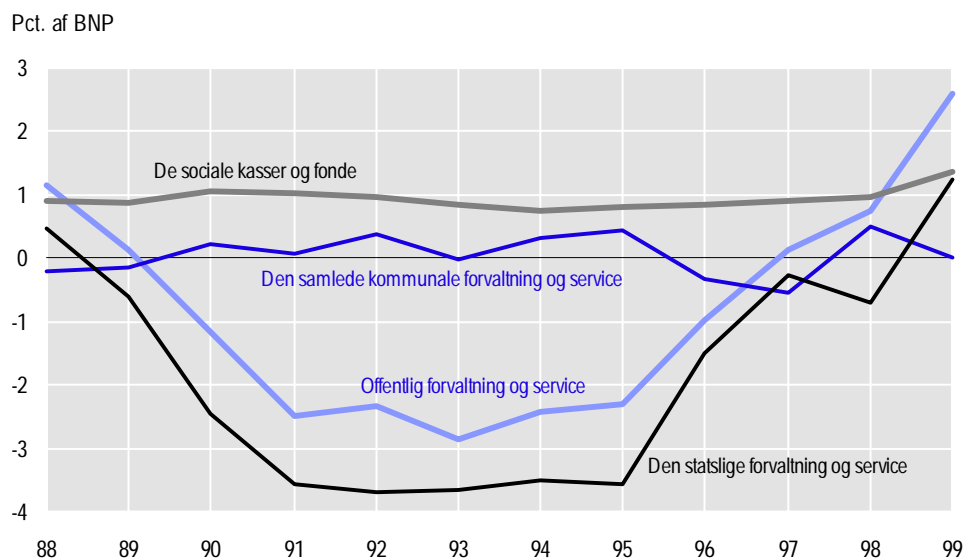
Overskud på de offentlige finanser i 1998 og 1999

Stor stigning i overskuddet i 1999

Overskuddet på de offentlige finanser var i 1998 på 8,6 mia. kr, mens budgettet for 1999 viser et overskud på 31,6 mia. kr. Hermed budgetteres en stigning i overskuddet på de offentlige finanser på over 20 mia. kr. i 1999. Nærværende opgørelse er baseret på den nye nationalregnskabsstandard ENS 95, som Danmarks Statistik har fulgt siden oktober 1997. Opgørelser til brug for vurdering af konvergen- sen til den Økonomiske og Monetære Union følger derimod den gamle ENS 79- standard. Efter denne standard er overskuddet opgjort til 9,3 mia. kr. i 1998 og 32,2 mia. kr. i 1999 (jf. pressemeddelelse fra Økonomiministeriet den 26. februar 1999).

Figur 1.

Udviklingen i det offentlige overskud (fordringserhvervelsen, netto) i pct. af BNP, fordelt på sektorer 1988-1999

Staten går fra under- skud til overskud

Efter en længere periode med underskud har der været overskud på de offentlige finanser siden 1997, jf. figur 1. Statens finanser forbedres kraftigt og der budgetteres i 1999 med et overskud på 15,0 mia. kr. De sociale kasser og fonde (fx ATP) udviser ligeledes et stigende overskud. Der gøres opmærksom på, at den midlertidige pensionsopsparing i 1998 ikke indgår som bidrag til sociale ordninger. Derimod er den særlige pensionsopsparing fra og med 1999 henregnet til denne type ordninger, hvilket forbedrer overskuddet i de sociale kasser og fonde.

Afdæmpning af væksten i 1998 ...

Det offentlige forbrug (konsumudgiften) er i 1998 foreløbigt opgjort til 297,7 mia. kr. Væksten fra 1997 til 1998 svarer dermed til ca. 5,1 pct. Korrigeres der skønsomt for pris- og lønstigninger er væksten ca. 2,1 pct. Hermed sker der en afdæmpning af væksten i forhold til de senere år, men væksten i forbruget er stadig høj.

... og moderat stigning i de sociale overførsler

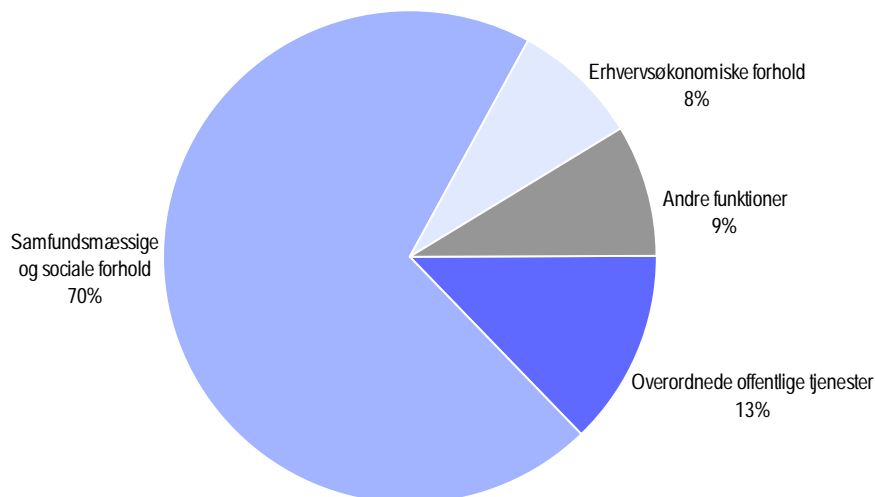
De sociale overførsler er i 1998 foreløbigt opgjort til 198,5 mia. kr., hvilket svarer til en stigning på 2,0 mia. kr., jf. tabel 2. Det er først og fremmest udviklingen i pensioner, der vokser. Arbejdsløshedsdagpengene fortsætter med at falde, hvilket skyldes den faldende arbejdsløshed i 1998. Kontanthjælpsydelseerne i 1998 stiger til gengæld moderat.

70 pct. af udgifterne anvendes til samfundsmæssige og sociale forhold

De offentlige budgetter for 1999 viser, at ca. 70 pct. af udgifterne anvendes til samfundsmæssige og sociale forhold, dvs. undervisning, sundhedsvæsen, social trykthed og velfærd, boligforhold samt udgifter vedrørende religiøse, rekreative og kulturelle formål, jf. figur 2 og tabel 3. Posten "ikke-klassificerede udgifter" udgør ca. 9 pct. og består af renteudgifter af den offentlige gæld.

Figur 2.

Funktionel fordeling af drifts- og kapitaludgifter for offentlig forvaltning og service 1999

Sådan får De mere information

Statistikken er udarbejdet indenfor rammerne af Databasen for Integrerede Offentlige Regnskaber (DIOR), hvilket betyder, at de tilgrundsiggende budgetdokumenter foreligger nationalregnskabskodet på et meget detaljeret niveau. Det er muligt at få adgang til disse budgetdokumenter på almindelige servicevilkår.

Kilder og metoder

Det er vigtigt at understrege, at budgetstatistikken for 1999 bygger på en række offentligt tilgængelige budgetdokumenter som fx Finansloven for staten samt budgetter for kommunerne. Statistikken indeholder alene en bearbejdning af de vedtagne budgetter. Den foreløbige nationalregnskabsopgørelse for 1998 bygger navnlig på foreløbige regnskabstal for staten og en række primærstatistiske kilder til belysning af kommunernes økonomi. Der er altså ikke tale om, at Danmarks Statistik selvstændigt har forsøgt at estimere et muligt udviklingsforløb i budgetperioden. De to opgørelser hviler på forskellige datakilder og kan ikke umiddelbart danne grundlag for beregning af forventede vækstrater o.l. De korrektioner, der i øvrigt er foretaget, er alene begrundet i afstemning af statistiksystemet.

En mere detaljeret metodemæssig dokumentation af statistiksystemet vil blive præsenteret i en kommende artikel i serien *Offentlige finanser* (Statistiske Efterretninger).

Næste offentliggørelse

Revideret regnskabsstatistik for offentlig forvaltning og service 1994-1998 (majversion) offentliggøres medio juni 1999.

Henvendelse

Carsten Petersen (metode), tlf. 39 17 34 61, cpe@dst.dk
 Karsten Werner Nielsen (tal), tlf. 39 17 34 63, kwn@dst.dk

Tabel 1.

Realøkonomisk fordeling af udgifter og indtægter for offentlig forvaltning og service 1997-1999

	1997*	1998* ¹	1999B* ²
	mia. kr.		
1. Driftsudgifter	612,6	627,7	640,3
1.1 Konsumudgift	283,2	297,7	309,6
1.2 Løbende overførsler	329,4	330,0	330,7
2. Kapitaludgifter	25,1	25,0	24,1
2.1 Kapitalakkumulation	20,7	20,0	20,1
2.2 Kapitaloverførsler	4,3	5,0	4,0
A. Udgifter i alt	637,7	652,7	664,5
3. Driftsindtægter	634,0	657,0	691,2
3.1 Erhvervs- og formueindkomster	78,2	77,6	74,5
3.2 Løbende skatter	548,2	572,4	609,2
3.3 Andre løbende overførsler	7,6	7,1	7,4
4. Kapitalindtægter	5,0	4,3	4,9
B. Indtægter i alt	639,0	661,3	696,1
C. Driftsoverskud (3-1) (bruttoopsparing)	21,4	29,3	50,9
D. Drifts- og kapitaloverskud (B-A) (fordrings erhvervelse, netto)	1,3	8,6	31,6
Fordelt på sektorene:			
D.1 Den statslige forvaltning og service	-2,9	-8,3	15,0
D.2 De sociale kasser og fonde	10,2	11,1	16,7
D.3 Den samlede kommunale forvaltning og service	-6,0	5,9	0,0

¹ Foreløbige tal udarbejdet på basis af foreløbige regnskabstal for stat og andre kilder for offentlig forvaltning og service.

² Betyder at det er tal udarbejdet på basis af budgetdokumenter.

Tabel 2.

Sociale ydelser 1997-1999

	1997*	1998*	1999B*
	mia. kr.		
I alt	196,5	198,5	201,7
1. Pensioner	96,3	98,7	102,5
2. Efterløn	19,1	19,8	20,9
3. Arbejdsløshedsdagpenge	23,7	19,6	18,1
4. Kontantydelse iflg. bistandsloven	15,7	17,1	15,9
5. Syge- og barseldagpenge	12,2	12,4	12,6
6. Tilskud til børnefamilier	16,1	16,6	16,4
7. Boligsikring og boligydelse	8,2	8,3	8,4
8. Andre sociale overførsler	5,3	5,9	6,1

Tabel 3.

Funktional fordeling af drifts- og kapitaludgifter for offentlig forvaltning og service 1997-1999

	1997*	1998*	1999B*
	mia. kr.		
I alt	637,7	652,7	664,5
1. Generelle offentlige tjenester	47,7	52,5	52,9
2. Forsvar mv.	19,4	19,1	20,4
3. Offentlig orden og sikkerhed	10,4	11,0	11,3
4. Undervisning	83,4	88,5	92,0
5. Sundhedsvæsen	57,5	60,0	63,4
6. Social tryghed og velfærd	273,8	278,8	283,6
7. Boligforhold	9,5	9,8	10,3
8. Religiøse, rekreative og kulturelle tjenester	17,6	17,7	18,3
9. Energiforsyning	2,7	3,0	2,8
10. Landbrug mv.	3,6	3,6	4,1
11. Råstofudvinding mv.	2,5	2,1	2,2
12. Samfærdsel og kommunikation	25,3	24,8	25,2
13. Handel og service samt generel erhvervsudvikling	19,9	20,2	20,6
14. Ikke-klassificerede udgifter ¹	64,4	61,6	57,5

¹ Omfatter renter mv. som ikke kan fordeles på formål.